



Arbejdsmarked

10 procent af lønmodtagerne i Danmark er lavtlønnede

Andelen af lavtlønsjob i Danmark er steget gennem de senere år, og i dag udgør lavtlønsjob knap 10 pct. af arbejdsmarkedet. Især unge og ufaglærte lønmodtagere varetager lavtlønsjob. Faktisk er lavtlønsjob dobbelt så udbredt blandt ufaglærte som generelt. Sammenlignet med andre europæiske lande har Danmark dog en lav andel af lavtlønsjob.

af senioranalytiker **Emilie Agner Damm**

& stud. polit **Marie Lund Andersen**

& stud. polit **Freja Englund**

28. august 2020

Analysens hovedkonklusioner

- Knap hver tiende lønmodtager er lavtlønnet. Blandt lønmodtagere over 30 år er andelen fem pct. Der er sket en stigning i udbredelsen af lavtlønsjob gennem de senere år. Før 2014 var andelen af lavtlønnede under otte pct. Stigningen kan i nogen grad forklares ved, at unge udgør en større andel af beskæftigelsen i dag.
- I et internationalt perspektiv er der relativt få lavtlønnede i Danmark. Generelt er andelen af lavtlønnede lav i de skandinaviske lande.
- Udbredelsen af lavtlønsjob varierer meget på tværs af uddannelse og branche. Andelen af lavtlønnede er højest blandt ufaglærte samt inden for hotel og restauration. De to kategorier er delvist overlappende.

Kontakt

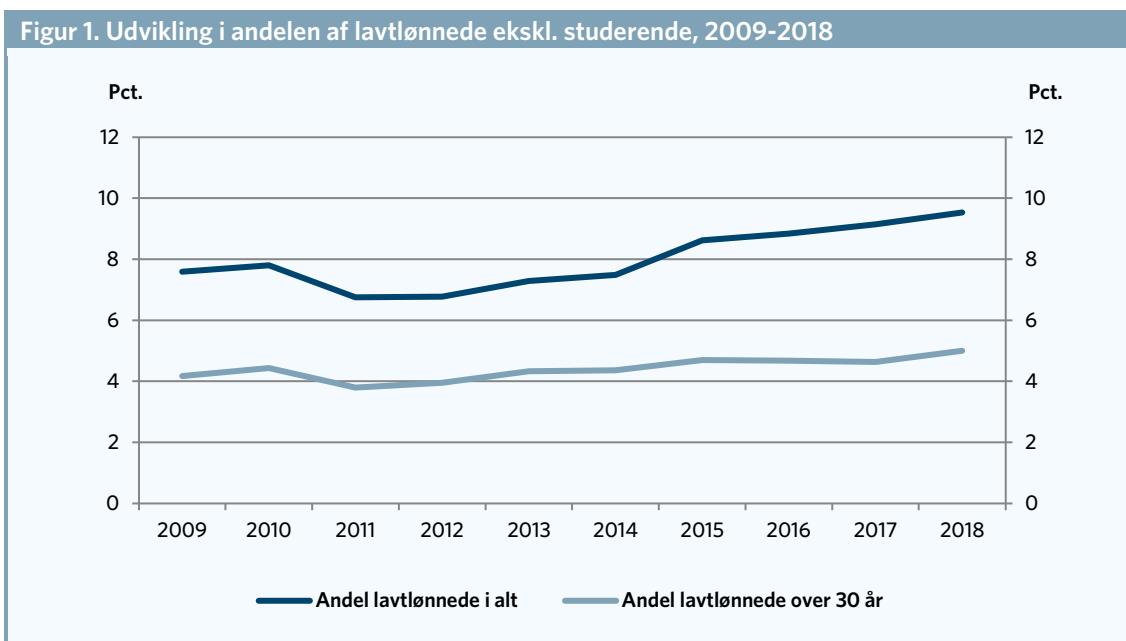
Senioranalytiker
Emilie Agner Damm
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 35 85 95
ead@ae.dk

Kommunikationschef
Jesper Kirkbak
Mobil 50 73 71 34
jk@ae.dk

Knap hver tiende lønmodtager har i dag et lavtlønsjob

I denne analyse har AE undersøgt udbredelsen af lavtlønsjob i Danmark. Først undersøges udviklingen i andelen af lønmodtagere, der varetager et lavtlønsjob. Herefter betragtes det danske niveau i et internationalt perspektiv, og endelig undersøges det, hvilke grupper på arbejdsmarkedet der oftest varetager lavtlønsjob.

Et lavtlønsjob er defineret som et job med en timeløn på under to tredjedele af mediantimelønnen. Mediantimelønnen er beregnet eksklusive studerende og var i 2018 230,6 kr. Det betyder, at et lavtlønsjob havde en timeløn på under 153,7 kr.



Anm: Se boks 1 for metode. Eksklusiv studerende.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

I Danmark arbejdede omkring hver tiende lønmodtager i et lavtlønsjob i 2018. Det var en stigning ift. perioden fra 2009-2014, hvor niveauet lå under 8 pct. Blandt lønmodtagere over 30 år var andelen med et lavtlønsjob i 2018 5 pct. Her var stigningen væsentlig mindre end generelt. Stigningen i udbredelsen af lavtlønsjob er altså ikke primært sket blandt lønmodtagere over 30 år, men kan i høj grad forklares ved, at unge i 2018 udgjorde en større del af beskæftigelsen end tidligere, selv når der er set bort fra studerende.

Lavtlønsjob er dog ikke lige udbredt blandt alle alders-, uddannelses- og herkomstgrupper. Det undersøges senere i denne analyse.

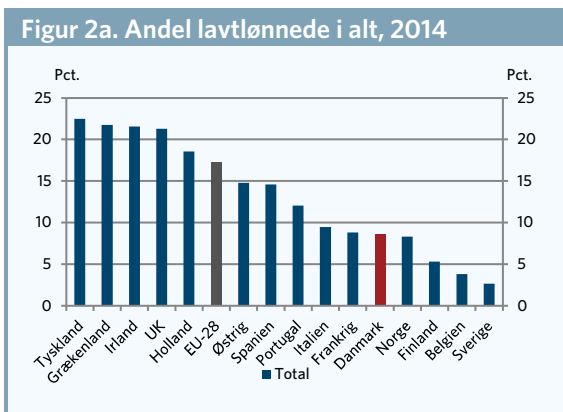
Få lavtlønnede i Danmark sammenlignet med andre europæiske lande

Eurostat har opgjort andelen af beskæftigede, der har et lavtlønsjob i en række lande. I opgørelsen indgår studerende til forskel fra opgørelserne af danske forhold alene.

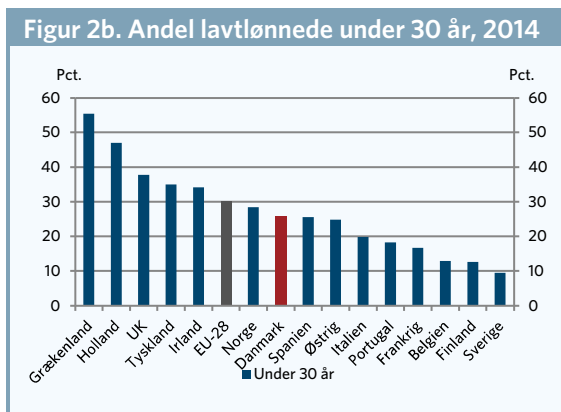
I EU28 lå andelen af lavtlønnede i 2014 (nyeste opgørelse) gennemsnitligt på 17,2 pct. Dvs. at knap hver femte havde et job, hvor deres løn lå under to tredjedele af medianindkomsten. Tyskland, Grækenland,

Irland og Storbritannien lå i top med flest lavtlønnede blandt de udvalgte lande. Omvendt lå de skandinaviske lande og Belgien i bunden med den laveste andel lavtlønnede. Det fremgår af figur 2a.

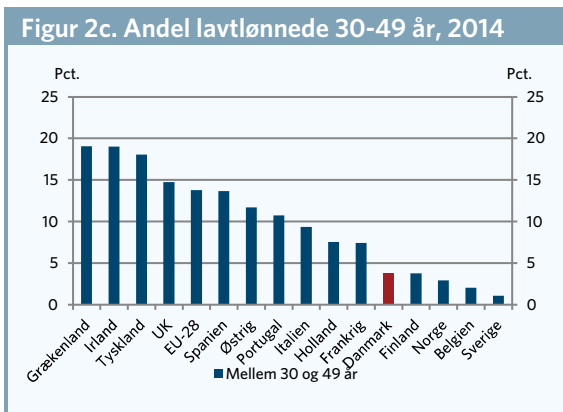
Figur 2b-2d viser andelen af lavtlønnede for hhv. personer under 30 år, mellem 30 og 49 år og over 50 år. Heraf ses det, at Danmark havde et lavt niveau af lavtlønnede, når man ser bort fra unge under 30. Blandt 30-49-årige var 3,8 pct. lavtlønnede, mens det gjaldt 2,5 pct. over 50 år. Når Danmark i den samlede opgørelse lå højere end f.eks. Finland, skyldes det især, at vi har relativt mange unge på arbejdsmarkedet, og at unge er overrepræsenteret i lavtlønsjob.



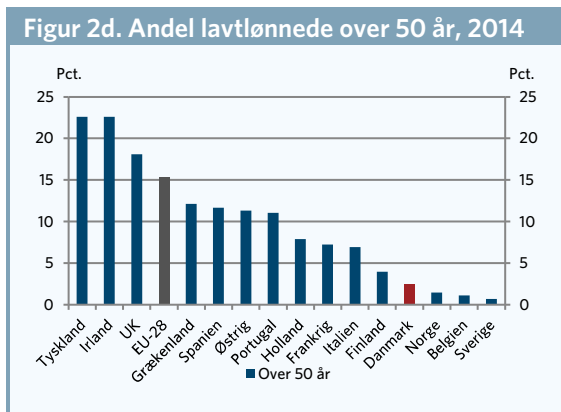
Kilde: AE pba. Eurostat



Kilde: AE pba. Eurostat



Kilde: AE pba. Eurostat



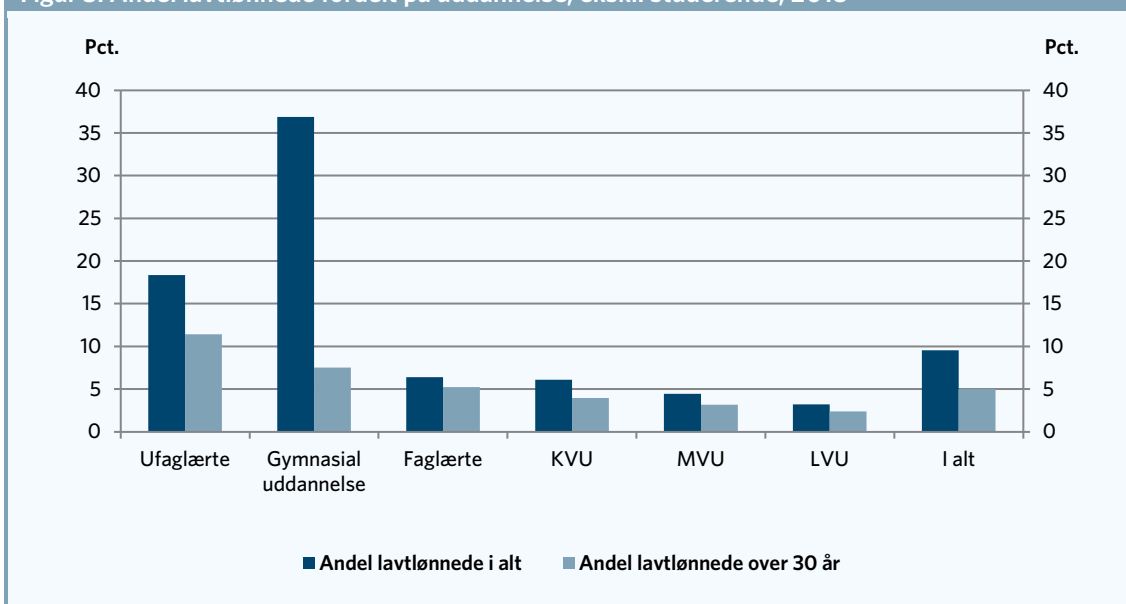
Kilde: AE pba. Eurostat

Hver tiende ufaglærte over 30 år har et lavtlønsjob

Både totalt og blandt lønmodtagere over 30 år var andelen i lavtlønsjob omtrent dobbelt så høj blandt ufaglærte som generelt. Blandt ufaglærte over 30 år havde 11 pct. et lavtlønsjob, mens det var tilfældet for godt 6 pct. af de faglærte. Blandt KVU'er og MVU'er over 30 år havde hhv. 3,9 og 3,2 pct. et lavtlønsjob, mens det gjaldt for 2,4 pct. af LVU'ere over 30 år.

Blandt alle lønmodtagere uanset alder var det især personer uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, der varetog lavtlønsjob. Unge under 30 år er overrepræsenteret i denne gruppe.

Figur 3. Andel lavtlønnede fordelt på uddannelse, ekskl. studerende, 2018



Anm: Se boks 1 for metode. Eksklusiv studerende.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Hver fjerde lønmodtager inden for hotel og restauration i et lavtlønsjob

Tabel 1 viser de 10 brancher med den højeste andel af lavtlønnede over 30 år. Knap hver fjerde lønmodtager inden for hotel og restauration havde i 2018 et lavtlønsjob. Det er et markant højere niveau end i nogen anden branche.

Den næsthøjeste andel af lavtlønsjob findes inden for rejsebureauer, rengøring og anden operationel service, hvor rengøring klart er den største underbranche.

Tabel 1. Top 10 brancher med højest andel lavtlønnede over 30 år

	Andel lavtlønnede over 30 år (pct.)
Hoteller og restauranter	24,1
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	16,1
Kultur og fritid	10,4
Handel	10,1
Ejendomshandel og udlejning	8,8
Reklame og øvrig erhvervs-service	6,9
Fremstilling af elektrisk udstyr	6,0
Tekstil- og læderindustri	6,0
Andre serviceydelser mv.	5,6
Træ- og papirindustri, trykkerier	5,5
I alt	5,0

Anm: Se boks 1 for metode. Eksklusiv studerende.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Boks 1. Metode

Analysen dækker timelønnen blandt lønmodtagere der fremgår af lønregisteret LONN i årene fra 2009 til 2018. Timelønnen er opgjort som den standardiserede timefortjeneste i kr. (fortj_stand).

Et lavtlønnet job er defineret ved en timeløn under 2/3 af median-timelønnen. Alle studerende er fjernet fra analysen, så mediantimelønnen er beregnet inden for hvert år, uden studerendes timeløn.

Hvis man ifølge RAS har støttet beskæftigelse i det givende år, indgår man ikke i analysen i det år.

Uddannelsesniveaet er opgjort som den højeste fuldførte uddannelse. Uoplyst uddannelse er defineret som ufaglært.